

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА МЕТОДОЛОГІЙ КРОС-КУЛЬТУРНИХ ПРАКТИК**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

Марина ТОКАР

20 __ року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ФІЛОСОФІЯ»

ОПП «Графіка», «Станковий живопис», «Монументальне мистецтво та сакральний живопис», «Станкова і монументальна скульптура», «Реставрація та експертиза творів мистецтва»

Факультет «Образотворче мистецтво»

першого рівня вищої освіти
Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Харків – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти (перший рівень) 2 курсу спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» / укл. Артеменко А.П. Х., ХДАДМ, 2024.
— 10 с.

Розробники:

Доктор філософських наук, професор **Андрій АРТЕМЕНКО**

РОБОЧА ПРОГРАМА ЗАТВЕРДЖЕНА

на засіданні кафедри методологій крос-культурних практик

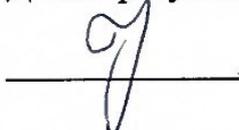
протокол № «10» від «26» листопада 2024 року

Завідувач кафедри

 Зоя АЛФЬОРОВА.

УЗГОДЖЕНО:

Декан факультету «Образотворче мистецтво»

 Ольга ІВАЩЕНКО

Зав. навчально-методичного відділу

 Галина ЖЕРНОКЛЬОВА

СХВАЛЕНО:

Методичною радою Харківської державної академії дизайну і мистецтв
протокол № «24-04» від «22» травня 2024 року

© Артеменко А.П.

© Кафедра методологій крос-культурних практик ХДАДМ

АНОТАЦІЯ

до навчальної дисципліни «ПРАВОЗНАВСТВО»

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Навчальна дисципліна «Правознавство» належить до циклу обов'язкових загальноосвітніх дисциплін і вивчається на 4-му році навчання на факультеті «Образотворче мистецтво».

Робоча програма дисципліни «Правознавство» охоплює основи правової системи України та базові поняття правової культури, спрямовані на формування у студентів правосвідомості та правового мислення. Метою курсу є надання студентам знань щодо основ правозастосування, правового регулювання суспільних відносин, а також розвитку вміння орієнтуватися в чинному законодавстві.

Особливий акцент робиться на практичному застосуванні правових норм у професійній діяльності, що передбачає ознайомлення студентів із правовими механізмами захисту своїх прав та обов'язків, а також навичками роботи з нормативними документами.

Вивчення дисципліни сприяє розвитку у студентів аналітичних здібностей, критичного мислення, підготовки до правомірної поведінки у професійній та особистій сферах діяльності.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру 4-го курсу (3 кредити ECTS, 90 навчальних години, в тому числі 30 годин — лекційні, 60 години — самостійні). Всього курс має 10 тем.

ANNOTATION

by educational discipline of “Jurisprudence”

First (bachelor) level of higher education

The study discipline "Jurisprudence" belongs to the cycle of mandatory general education subjects and is studied in the 4th year of study at the Faculty of Fine Arts.

The work program of the discipline "Jurisprudence" covers the basics of the legal system of Ukraine and the basic concepts of legal culture, aimed at forming students' legal awareness and legal thinking. The purpose of the course is to provide students with knowledge about the basics of law enforcement, legal regulation of social relations, as well as the development of the ability to navigate the current legislation.

Special emphasis is placed on the practical application of legal norms in professional activities, which involves familiarizing students with the legal mechanisms for protecting their rights and obligations, as well as the skills of working with regulatory documents.

Studying the discipline contributes to the development of students' analytical abilities, critical thinking, preparation for lawful behavior in professional and personal spheres of activity.

The discipline is studied during one semester of the 4st year (3 ECTS credits, 90 study hours, including 30 - lectures, 60 hours - independent student's work). The course has a total of 10 topics.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS - 3	Галузь знань: 02 “Культура і мистецтво”	Обов’язкова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 023 “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація”	Рік підготовки:	
		4	4
Загальна кількість академічних годин – 90	ОПП: “Графіка”, “Станковий живопис”, “Стрітарт і монументальне мистецтво”, “Станкова і монументальна скульптура”, “Мистецтвознавство”, «Реставрація та експертиза творів мистецтва».	Семестр:	
		7	7
		Лекції:	
		20 годин	8 годин
		Практичні:	
		10 годин	-
		Самостійна робота:	
		60 години	82 годин
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2	СВО: бакалавр	Вид контролю:	
		Диф. залік	залік

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни “Правознавство” є формування у студентів належного рівня правових знань, що дозволить орієнтуватися в суспільних відносинах, які регулюються та охороняються правом, поводитися відповідно до закону в процесі їхнього життя, професійно застосовувати набуті знання і навички в практичній діяльності фахівця. Окрім того, закріплюється формування у студентів відповідного рівня правової свідомості, правової компетентності, тобто сукупності якостей, що відображають ступінь кваліфікації фахівця, рівень його правових знань, умінь, навичок, усвідомленого сприйняття соціально-правового досвіду та здатність до їх ефективної реалізації в своїй практичній діяльності.

Завдання дисципліни полягають в:

- розкрити студентам поняття «держава», «право»;
- ознайомити їх з особливостями історичного розвитку держави та права, правової думки;
- ознайомити студентів з основними положеннями основних галузей права, таких як цивільне право, сімейне право, трудове право, адміністративне та кримінальне право;
- розвинути розуміння суб'єктів та об'єктів авторського права;
- навчити студентів користуватися юридичною літературою та нормативною базою;
- навчити використовувати здобуті знання для реалізації та захисту своїх прав та свобод.
- оволодіти термінологією з досліджуваного наукового напрямку;
- засвоїти основні правові механізми вирішення правових проблем теоретичного та прикладного характеру.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципів неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.

ПРН 4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- загальнотеоретичні правові поняття та категорії;
- структуру права та законодавства, їх взаємодію;
- основні елементи правової системи (норми, інститути, галузі права);
- види форм держави (державний устрій, політичний режим, форму правління);
- правовий статус суб'єктів права та їх класифікацію (фізичні та юридичні особи, держава);
- види суб'єктів цивільних правовідносин та їх правовий статус;
- підстави виникнення, зміни та припинення правових відносин;
- основи договірного права та види договорів;
- порядок укладення, виконання та припинення договорів;
- правові механізми регулювання та забезпечення трудових відносин;
- основні поняття адміністративного, сімейного, кримінального, цивільного та інших галузей права;
- основи конституційного права;
- порядок захисту прав і свобод людини та громадянина;
- основи правової відповідальності та види правопорушень;

уміти:

- розумітись в загально правових поняттях та термінах;
- оцінювати правові ситуації та розробляти стратегії їх вирішення відповідно до законодавства;
- орієнтуватися у системі чинного законодавства, знаходити та аналізувати нормативно-правові акти;
- розмежовувати правові та поза правові відносини у суспільстві, ідентифікуючи правомірні та протиправні дії;
- виробляти власну життєву позицію, базуючись на правових знаннях і аналізі соціальних процесів;
- творчо самовиражатися і стверджувати себе у правовій сфері, використовуючи набуті знання та навички для професійного і особистого розвитку

ОЧІКУВАННІ ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

ПРН 13. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини,

цінності та принципи функціонування національної правової системи.
 ПРН 14. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВознавство»

Змістовий модуль №1:

- Тема 1. Загальна теорія держави і права.
 Тема 2. Основи конституційного права України.
 Тема 3. Судова система та правоохоронні органи України. Правозахисна діяльність.
 Тема 4. Цивільне законодавство.
 Тема 5. Суб'єкти та об'єкти авторських прав.

Змістовий модуль №2:

- Тема 1. Господарське право.
 Тема 2. Сімейне законодавство.
 Тема 3. Законодавство про працю та соціальне забезпечення України.
 Тема 4. Кримінальне право та процес.
 Тема 5. Основи адміністративного права та процесу

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	всього	у тому числі			всього	у тому числі		
		л	п	срс		л	п	срс
Змістовий модуль 1.								
Тема 1	9	2	1	6	10	2		8
Тема 2	9	2	1	6	10	2		8
Тема 3	9	2	1	6	8			8
Тема 4	9	2	1	6	8			8
Тема 5	9	2	1	6	10			10
Всього за модуль 1	45	10	5	30	46	4		42
Змістовий модуль 2.								
Тема 1	8	2	1	6	10	2		8
Тема 2	8	2	1	6	10	2		8
Тема 3	8	2	1	6	8			8

Тема 4	8	2	1	6	8			8
Тема 5	8	2	1	6	8			8
Всього за модуль 2	45	10	5	30	44	4		40
Всього годин	90	20	10	60	90	8		82

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, срс – самостійна робота студентів.

4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Лекції

Модуль	Теми	Кількість годин
1	1. Загальна теорія держави і права. Поняття та основні ознаки держави. Політичні та соціальні чинники, що зумовили виникнення держави. Основні теорії походження держави. Функції держави. Класифікація держав за їх формою. Механізм держави. Хронологічний перелік держав, які існували на території сучасної України. Поняття та ознаки громадянського суспільства. Загальна характеристика правової держави.	2
	2. Основи конституційного права України. Конституція України – основний Закон держави. Народовладдя в Україні та форми його здійснення. Види референдумів. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина, гарантії їх дотримання. Громадянство України. Поняття виборчої системи. Проведення виборів в Україні.	2
	3. Судова система та правоохоронні органи України. Правозахисна діяльність. Функції судової влади. Основні принципи судоустрою та судочинства. Система судоустрою в Україні. Конституційний Суд України. Система правоохоронних органів України. Органи прокуратури. Органи внутрішніх справ України. Служба безпеки України. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Адвокатура в Україні. Нотаріат в Україні.	2
	4. Цивільне законодавство. Цивільне право України: поняття і система. Цивільні право- і дієздатність. Поняття договору і його види. Поняття, основні ознаки, види юридичних осіб. Відповідальність у цивільному праві. Право власності та інші речові права. Поняття	2

		творчої діяльності та інтелектуальної власності.	
	5.	Суб'єкти та об'єкти авторських прав. Елементи авторсько-правових відносин. Суб'єкти авторського права. Автори творів. Співавторство. Спадкоємці та інші суб'єкти авторського права. Поняття, форми та ознаки об'єкта авторського права. Види об'єктів авторського права. Твори, які не є об'єктами авторського права. Зміст та умови дії авторського права. Дуалізм авторського права. Особисті немайнові права автора. Майнові права авторів. Сфера дії авторського права. Обмеження майнових авторських прав. Строк чинності авторського права. Вільне використання творів без виплати винагороди. Вільне використання творів з виплатою винагороди.	2
Разом за змістовий модуль 1			10
2	1.	Господарське право. Поняття і основи діяльності господарських товариств. Особливості правового статусу акціонерного товариства. Правове становище товариства з обмеженою відповідальністю і товариства з додатковою відповідальністю. Специфіка правового статусу фізичної особи-підприємця. Загальна характеристика неприбуткових організацій. Види господарських договорів. Порядок укладення, зміни та розірвання господарських договорів.	2
	2.	Сімейне законодавство. Законодавство України про шлюб та сім'ю. Шлюб. Умови вступу до шлюбу. Порядок укладання шлюбу. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя. Шлюбний контракт. Припинення шлюбу та визнання його недійсним. Права та обов'язки матері, батька та дитини. Права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів. Усиновлення (удочеріння). Опіка і піклування.	2
	3.	Законодавство про працю та соціальне забезпечення України. Трудовий договір: поняття, умови укладення, форма, сторони і зміст. Прийняття на роботу. Підстави і порядок припинення трудового договору. Колективні договори та угоди. Робочий час і час відпочинку. Робочий час і час відпочинку неповнолітніх. Оплата праці. Трудова дисципліна	2
	4.	Кримінальне право та процес. Поняття злочину та його ознаки. Склад злочину. Стадії вчинення злочину. Співучасть у вчиненні злочину. Добровільна відмова від доведення злочину до кінця. Кримінальна відповідальність та її підстави. Обставини, що	2

	виключають кримінальну відповідальність: необхідна оборона, крайня необхідність, затримання злочинця. Мета покарання та його види. Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх.	
5.	Основи адміністративного права та процесу. Адміністративне право і державне управління. Загальні засади діяльності та статус державних службовців. Адміністративні правопорушення та їх суб'єкти. Поняття, склад адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення. Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх.	2
Разом за змістовий модуль 2		10
Разом годин		20

4.2 Практичні заняття

Модуль	Теми	Кількість годин
1	1. Загальна теорія держави і права. Політичні та соціальні чинники, що зумовили виникнення держави. Механізм держави. Хронологічний перелік держав, які існували на території сучасної України. Поняття та ознаки громадянського суспільства. Загальна характеристика правової держави.	1
	2. Основи конституційного права України. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина, гарантії їх дотримання. Громадянство України. Поняття виборчої системи. Проведення виборів в Україні.	1
	3. Судова система та правоохоронні органи України. Правозахисна діяльність. Система судоустрою в Україні. Конституційний Суд України. Органи прокуратури. Органи внутрішніх справ України. Служба безпеки України. Уповноважений Верховної Ради України з прав	1

		людини. Адвокатура в Україні. Нотаріат в Україні.	
	4.	Цивільне законодавство. Поняття, основні ознаки, види юридичних осіб. Відповідальність у цивільному праві. Право власності та інші речові права. Поняття творчої діяльності та інтелектуальної власності.	1
	5.	Суб'єкти та об'єкти авторських прав. Співавторство. Спадкочемці та інші суб'єкти авторського права. Види об'єктів авторського права. Твори, які не є об'єктами авторського права. Зміст та умови дії авторського права. Дуалізм авторського права. Особисті немайнові права автора. Сфера дії авторського права. Обмеження майнових авторських прав. Строк чинності авторського права. Вільне використання творів без виплати винагороди. Вільне використання творів з виплатою винагороди.	1
Разом за змістовий модуль 1			5
2	1.	Господарське право. Специфіка правового статусу фізичної особи-підприємця. Загальна характеристика неприбуткових організацій. Види господарських договорів. Порядок укладення, зміни та розірвання господарських договорів.	1
	2.	Сімейне законодавство. Порядок укладання шлюбу. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя. Шлюбний контракт. Припинення шлюбу та визнання його недійсним. Права та обов'язки матері, батька та дитини. Права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів.	1
	3.	Законодавство про працю та соціальне забезпечення України. Коллективні договори та угоди. Робочий час і час відпочинку. Робочий час і час відпочинку неповнолітніх. Оплата праці. Трудова дисципліна	1

	4.	Кримінальне право та процес. Добровільна відмова від доведення злочину до кінця. Кримінальна відповідальність та її підстави. Обставини, що виключають кримінальну відповідальність: необхідна оборона, крайня необхідність, затримання злочинця. Мета покарання та його види.	1
	5.	Основи адміністративного права та процесу. Загальні засади діяльності та статус державних службовців. Поняття, склад адміністративного правопорушення. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.	1
Разом за змістовий модуль 2			5
Разом годин			10

4.3. Самостійна робота

Модуль		Теми	Кількість годин
1	1.	Загальна теорія держави і права. Політичні та соціальні чинники, що зумовили виникнення держави. Механізм держави. Хронологічний перелік держав, які існували на території сучасної України. Поняття та ознаки громадянського суспільства. Загальна характеристика правової держави.	6
	2.	Основи конституційного права України. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина, гарантії їх дотримання. Громадянство України. Поняття виборчої системи. Проведення виборів в Україні.	6
	3.	Судова система та правоохоронні органи України. Правозахисна діяльність. Система судоустрою в Україні. Конституційний Суд України. Органи прокуратури. Органи внутрішніх справ України. Служба безпеки України. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Адвокатура в Україні.	6

		Нотаріат в Україні.	
	4.	Цивільне законодавство. Поняття, основні ознаки, види юридичних осіб. Відповідальність у цивільному праві. Право власності та інші речові права. Поняття творчої діяльності та інтелектуальної власності.	6
	5.	Суб'єкти та об'єкти авторських прав. Співавторство. Спадкоємці та інші суб'єкти авторського права. Види об'єктів авторського права. Твори, які не є об'єктами авторського права. Зміст та умови дії авторського права. Дуалізм авторського права. Особисті немайнові права автора. Сфера дії авторського права. Обмеження майнових авторських прав. Строк чинності авторського права. Вільне використання творів без виплати винагороди. Вільне використання творів з виплатою винагороди.	6
Разом за змістовий модуль 1			30
2	1.	Господарське право. Специфіка правового статусу фізичної особи-підприємця. Загальна характеристика неприбуткових організацій. Види господарських договорів. Порядок укладення, зміни та розірвання господарських договорів.	6
	2.	Сімейне законодавство. Порядок укладання шлюбу. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя. Шлюбний контракт. Припинення шлюбу та визнання його недійсним. Права та обов'язки матері, батька та дитини. Права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів.	6
	3.	Законодавство про працю та соціальне забезпечення України. Колективні договори та угоди. Робочий час і час відпочинку. Робочий час і час відпочинку неповнолітніх. Оплата праці. Трудова дисципліна	6
	4.	Кримінальне право та процес. Добровільна відмова від доведення злочину до кінця.	6

	Кримінальна відповідальність та її підстави. Обставини, що виключають кримінальну відповідальність: необхідна оборона, крайня необхідність, затримання злочинця. Мета покарання та його види.	
5.	Основи адміністративного права та процесу. Загальні засади діяльності та статус державних службовців. Поняття, склад адміністративного правопорушення. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.	6
Разом за змістовий модуль 2		30
Разом годин		60

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Програмою передбачається, що всі пропоновані лекційні теми закріплюються самостійно. Можливе підготування додаткових доповідей з виступом на практичному занятті.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, практичні заняття. При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Студенти мають можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення. Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання. Студенти працюють з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних професійних ситуаціях.

Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Виступ за темою індивідуального завдання (повіддю)
- Виступ-інформування за темами практичних занять.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Правознавство» включає тематичне оцінювання та 2 модульних контролі. Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи після кожного контрольного заходу. Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі диф. заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, модульного контролю).

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові, лабораторні роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Формат роботи	Бали
Лекції	0-20
Поточний контроль	0-10
Модульний контроль I	0-20
Модульний контроль II	0-20
Всього балів	100

Шкала оцінювання

Національна	Бали	ECTS	Диференціація (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90-100	A	A+ 98-100	задовільно	64-74	D
			A 95-97		60-63	E

			A- 90-94	незадовільно	35-59	FX
добре	82-89	B		незадовільно(по вторне проходження)	0-34	F
	75-81	C				

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Здійснюється шляхом складання суми балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю. Оцінювання здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та за шкалою ECTS, де:

«A» – 90-100 балів – відмінно - (теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою);

«B» – 82-89 балів – дуже добре - (теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома - трьома незначними помилками);

«C» – 75-81 бали – добре - (теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками);

«D» – 64-74 бали – задовільно (теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками);

«E» – 60-63 – достатньо (теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки);

«FX» – 35-59 балів – умовно незадовільно (теоретичний зміст курсу засвоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки);

«F» – 1-34 балів – безумовно незадовільно (теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе

до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки).

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. із змінами ВВР, 2014, № 11, ст. 143 // ВВР України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. // ВВР України. — 1990. — № 31. — Ст. 429.
3. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17 листопада 2011 р. № 4061-VI // ВВР України. — 2016. — № 22. — Ст.794.
4. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. // ВВР України. — 2016. — № 9. — Ст. 93.
5. Виборчий кодекс України № 1638-IX від 14.07.2021, ВВР, 2021, № 39, ст.321.
6. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 10 жовтня 2010 р. // ВВР, 2022, № 52, ст.428.
7. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. // ВВР, 2024, № 19, ст.78.
8. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. // ВВР, 2024, № 19, ст.78.
9. Про громадські об'єднання : Закон України від 4 липня 2013 р. // ВВР, 2021, № 28, ст.233.
10. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. // ВВР, 2021, № 51, ст.421.
11. Про прокуратуру: Закон України від 5 листопада 1991 р. // ВВР, 2021, № 51, ст.421.
12. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 р. // ВВР, 2021, № 19, ст.171.
13. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 7 липня 2010 // ВВР, 2024, № 1, ст.3
14. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 р. // ВВР, 2020, № 38, ст.279.
15. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України 10 лютого 2010 року // ВВР, 2021, № 38, ст.320.
16. Коментар до Конституції України: Науково-практичний коментар / В. Б. Аверьянов, О. В. Батанов, Ю. В. Баулин та ін.; ред. кол. В. Я. Тацій, Ю. П. Битяк, Ю. М. Грошевой та ін. — Харків: Право; К.: Концерн «Вид/ Дім «Ін Юре», 2003. — 808 с.
17. Кодекс України про адміністративні правопорушення : наук.-практ. комент. / Р. А. Калюжний [та ін.]. — К. : Правова єдність, всеукр. асоціація видавців, 2010. — 683 с.
18. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року. Із змінами та доповненнями // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
19. Сімейний кодекс України: Закон України від 10 січня 2002 р. № 2947-III. Із змінами та доповненнями // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>

20. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. Із змінами та доповненнями // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
21. Кодекс законів про працю України: Науково–практичний коментар / [І. В. Арістова, В. В. Безусий, С. О. Бондар та ін.]; за ред. О. О. Погрібного, М. І. Іншина, І. М. Шопіної. – К.: Правова єдність, 2008. – 456 с.
22. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. Із змінами та доповненнями // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
23. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. Із змінами та доповненнями // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
24. Закон України про запобігання корупції: науково-практичний коментар / за заг. ред. С.В. Петкова. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 784 с.

Додаткова література

1. Правознавство: підручник / Г.І. Балюк, Е.Ф. Демський, В.С. Ковальський [та ін.]; за відп.ред. О.В. Дзери. - 11-те вид., перероб.і допов. - Київ: Юрінком Інтер, 2017.
2. Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та ін.]; за заг.ред І. С. Гриценка. - К.: Юрінком Інтер, 2015.
3. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести: підручник / Н. М. Крестовська, Л. Г. Матвеева. - К.: Юрінком Інтер, 2015.
4. Мельник Р. С., Мосьондз С. О., Адміністративне право України у схемах та коментарях. - К.: Юрінком Інтер, 2014. 5. Відшкодування моральної та матеріальної шкоди: Навчальний посібник / М. К. Галянтич, А. Б. Гриняк, А. І. Дрішлюк, Т. С. Ківалова [та ін.]; за ред. М. К. Галянтича. - К.: Юрінком Інтер, 2011.
5. Копейчиков В.В., Основи конституційного права України. Навчальний посібник. - К.: ЮрінкомІнтер, 2010. 7. Копейчиков В.В., Загальна теорія держави і права. Навчальний посібник. - К.: ЮрінкомІнтер, 2009.
6. Гультай М.М. Конституційна скарга у механізмі доступу до конституційного правосуддя. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 270 с.
7. Дзера О.В. Сімейне право України: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 520 с.
8. Історія вчень про державу і право: навчальний посібник / І.В. Іванов, Є.В. Зозуля, О.С. Туренко. Київ: Гельветика, 2018. 308 с
9. Ковальський В.С. Рішення Європейського суду з прав людини в кримінальних справах. Захист життя, здоров'я, честі та гідності. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 296 с.
10. Дахно І. І. Право інтелектуальної власності : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / І. І. Дахно. – К. : Либідь, 2003. – 200 с.
11. Кримінальна відповідальність за несанкціоноване втручання в роботу ЕОМ: монографія / Ю.А. Бельський, П.А. Воробей, А.В. Савченко, О.Г. Колб. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 264 с.